

UCHWAŁA
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 18 lipca 2016 r.

w sprawie sprawozdania finansowego Komitetu Wyborczego Partia Razem z wyborów
do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej,
przeprowadzonych w dniu 25 października 2015 r.

Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie art. 144 § 1 pkt 3 lit. c ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. — Kodeks wyborczy (Dz. U. Nr 21, poz. 112, z późn. zm.¹⁾)

postanawia

odrzuć sprawozdanie finansowe Komitetu Wyborczego Partia Razem o przychodach, wydatkach i zobowiązaniach finansowych tego Komitetu, w tym o uzyskanych kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania, związanych z udziałem w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, przeprowadzonych w dniu 25 października 2015 r. **z powodu** naruszenia art. 132 § 1 Kodeksu wyborczego.

Uzasadnienie

Komitet Wyborczy Partia Razem przedłożył Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdanie finansowe w dniu 25 stycznia 2016 r., tj. z zachowaniem terminu określonego w art. 142 § 1 Kodeksu wyborczego.

Sprawozdanie zostało sporządzone zgodnie ze wzorem, określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie sprawozdania finansowego komitetu wyborczego. Do sprawozdania dołączono opinię wraz z raportem biegłego rewidenta, wybranego przez Państwową Komisję Wyborczą.

Żaden z uprawnionych podmiotów, wymienionych w art. 144 § 7 Kodeksu wyborczego, nie zgłosił Państwowej Komisji Wyborczej zastrzeżeń do sprawozdania finansowego tego Komitetu.

W wyniku badania sprawozdania finansowego, dołączonych do niego dokumentów oraz po zapoznaniu się z opinią i raportem biegłego rewidenta badającego

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 26, poz. 134, Nr 94, poz. 550, Nr 102, poz. 588, Nr 134, poz. 777, Nr 147, poz. 881, Nr 149, poz. 889, Nr 171, poz. 1016 i Nr 217, poz. 1281, z 2012 r. poz. 849, 951 i 1529, z 2014 r. Nr 179, 180 i 1072 oraz z 2015 r. poz. 1043, 1044, 1045, 1923 i 2281.

sprawozdanie, a także wyjaśnieniami pełnomocnika finansowego Komitetu, Państwowa Komisja Wyborcza stwierdziła, co następuje.

Komitet Wyborczy Partia Razem wykazał w sprawozdaniu finansowym, że w okresie sprawozdawczym pozyskał przychody w kwocie 354 375,00 zł, pochodzące z Funduszu Wyborczego Partii Razem. Z historii rachunku bankowego Komitetu wynika jednak, że pierwsza wpłata środków finansowych na rzecz Komitetu została dokonana w dniu 5 sierpnia 2015 r. przelewem na kwotę 10 000,00 zł z rachunku bankowego Partii Razem o numerze 41 1240 1037 1111 0010 6408 8296, będącego rachunkiem bieżącym Partii. Ze środków tych Komitet finansował wydatki, co również potwierdzają zapisy historii jego rachunku bankowego: w dniach 6 i 10 sierpnia 2015 r. dwukrotnie pobrano z rachunku środki w łącznej kwocie 4 000,00 zł w celu dokonywania płatności gotówkowych, a w dniu 7 sierpnia 2015 r. dokonano przelewem płatności w kwocie 2 189,40 zł. Dopiero w dniu 12 sierpnia 2015 r. na rachunek bankowy Komitetu wpłynęła pierwsza wpłata środków pochodzących z Funduszu Wyborczego Partii Razem. Natomiast w dniu 3 września 2015 r. z rachunku bankowego Komitetu przelano na rachunek bieżący Partii kwotę 10 000,00 zł tytułem zwrotu wpłaty nieprawidłowej.

Pełnomocnik finansowy Komitetu wyjaśnił na wezwanie Państwowej Komisji Wyborczej, że nieprawidłowej wpłaty środków z rachunku bieżącego Partii Razem na rzecz Komitetu Wyborczego Partia Razem dokonano pomyłkowo, a po wykryciu błędu w dniu 3 września 2015 r. niezwłocznie dokonano zwrotu środków pozyskanych z niedozwolonego źródła. Nastąpiło to jednak po wydatkowaniu środków z rachunku Komitetu.

Wydatkowanie środków pochodzących z wpłaty na rzecz komitetu wyborczego jest równoznaczne z przyjęciem tej wpłaty przez komitet. Przyjęcie tych środków stanowi naruszenie art. 132 § 1 Kodeksu wyborczego, zgodnie z którym środki finansowe komitetu wyborczego partii politycznej mogą pochodzić wyłącznie z funduszu wyborczego tej partii, tworzonoego na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz.U. z 2011 r. Nr 155, poz. 924 z późn. zm.). Działanie niezgodne z treścią tego przepisu ma miejsce nie tylko w sytuacji przyjęcia przez Komitet środków wpłaconych przez inny podmiot niż partia polityczna, tj. przez osoby fizyczne, prawne oraz jednostki, którym przepisy przyznają zdolność do czynności prawnych bez nadawania osobowości prawnej, ale także gdy wpłaty tej dokona partia polityczna, która utworzyła komitet wyborczy, lecz ze środków innych, niż środki Funduszu Wyborczego, w tym także zgromadzonych na rachunku bieżącym. W takiej sytuacji Komitet nie powinien przyjmować środków wpłaconych niezgodnie z przepisami ustawy,

ale dokonać ich niezwłocznego zwrotu na rachunek, z którego dokonano wpłaty. Wobec wydatkowania środków pochodzących z niedozwolonego źródła, równoznacznego z ich przyjęciem, nie można uznać, że nieprawidłowa wpłata została zwrócona w dniu 3 września 2015 r. Zwrot wpłaconych środków byłby możliwy, o ile zostałyby dokonany z tych samych środków; warunku tego nie spełnia wpłata równowartości nieprawidłowo pozyskanych środków, dokonana w dniu 3 września 2015 r. z rachunku bankowego Komitetu na rachunek bieżący Partii. Przepis art. 132 § 1 Kodeksu wyborczego ma przy tym charakter kategoriyczny i nie pozostawia żadnego marginesu na ocenę stopnia jego naruszenia, w szczególności, tego, czy nastąpiło ono z winy osoby dokonującej wpłaty na rzecz Komitetu, a także, czy osoba ta działała pod wpływem błędu. Stanowisko przyjęte w tej kwestii przez Państwową Komisję Wyborczą znajduje potwierdzenie w orzecznictwie Sądu Najwyższego, w szczególności w postanowieniach z dnia 18 maja 2005 r. (Sygn. akt III SW 4/05 oraz III SW 5/05), a także w postanowieniach z dnia 23 kwietnia 2002 r. (Sygn. akt III SW 1/02, III SW 2/02, III SW 3/02 oraz III SW 6/02), z dnia 1 czerwca 2006 r. (Sygn. akt III SW 2/06, III SW 5/06 oraz III SW 7/06). Tezy zawarte w tych orzeczeniach zostały wydane na tle stosowania nieobowiązującej już ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. – Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 46 poz. 499 z późn. zm.), jednakże ze względu na identyczną treść art. 111 ust. 1 tejże Ordynacji wyborczej oraz art. 132 § 1 Kodeksu wyborczego, w opinii Państwowej Komisji Wyborczej, powinny być stosowane także do wykładni przepisów Kodeksu wyborczego.

Wydatki Komitetu Wyborczego Partia Razem wykazane zostały w kwocie 353 526,06 zł. Środki te przeznaczone zostały na sfinansowanie:

- kosztów administracyjnych: 3 145,53 zł, w tym kosztów wynajmu powierzchni biurowej wraz z kosztami energii elektrycznej (1 914,48 zł), kosztów telekomunikacyjnych (63,87 zł) oraz kosztów utworzenia i utrzymania strony internetowej Komitetu (1 167,18 zł);
- usług obcych: 340 527,48 zł, w tym związanych z korzystaniem ze środków masowego przekazu i nośników plakatów (21 250,15 zł), z wykonaniem materiałów wyborczych (172 964,93 zł), z organizacją spotkań wyborczych (14 577,46 zł), z podróżami i noclegami (29 525,11 zł) oraz z pozostałymi kosztami związanymi z prowadzoną przez Komitet kampanią wyborczą (102 209,83 zł);
- wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne (4 050,00 zł);
- pozostałych wydatków związanych z kampanią wyborczą Komitetu (5 803,05 zł).

Wydatki Komitetu, zgodnie z art. 129 § 1 Kodeksu wyborczego, zostały przeznaczone na cele związane z wyborami.

Wydatki Komitetu nie przekroczyły limitu, określonego na podstawie art. 135 § 1 w związku z art. 199 i art. 259 Kodeksu wyborczego, wynoszącego 24 999 088,26 zł. Wydatki Komitetu na kampanię wyborczą prowadzoną w formach i na zasadach właściwych dla reklamy nie przekroczyły limitu, określonego zgodnie z art. 136 Kodeksu wyborczego, wynoszącego 19 999 270,61 zł.

Komitet Wyborczy Partia Razem uzyskał nadwyżkę pozyskanych środków na cele kampanii wyborczej nad poniesionymi wydatkami w kwocie 848,94 zł. W dniu 13 stycznia 2016 r. Komitet przekazał ją na rzecz Funduszu Wyborczego Partii Razem, zgodnie z art. 138 § 1 Kodeksu wyborczego.

Pełnomocnik wyborczy Komitetu zawiadomił Państwową Komisję Wyborczą o adresie strony internetowej Komitetu w dniu 10 sierpnia 2015 r., tj. z naruszeniem terminu określonego w art. 102 § 1 Kodeksu wyborczego, który dla Komitetu Wyborczego Partia Razem upływał 5 sierpnia 2015 r.

Przyjęcie przez Komitet Wyborczy Partia Razem środków finansowych z innego źródła niż Fundusz Wyborczy, tj. naruszenie art. 132 § 1 Kodeksu wyborczego, na podstawie art. 144 § 1 pkt. 3 lit. c tegoż Kodeksu stanowi przesłankę do odrzucenia sprawozdania finansowego Komitetu. Stosownie do treści art. 144 § 1 pkt 2 Kodeksu wyborczego odrzucenie sprawozdania finansowego z tej przyczyny następuje bez względu na wysokość kwoty przychodów, pozyskanych przez Komitet z naruszeniem art. 132 § 1 Kodeksu wyborczego.

Stosownie do art. 149 § 1 Kodeksu wyborczego, korzyści majątkowe przyjęte przez komitet wyborczy z naruszeniem przepisów Kodeksu – w przypadku Komitetu Wyborczego Partia Razem są to środki w kwocie 10 000,00 zł – podlegają przepadkowi na rzecz Skarbu Państwa. Jeżeli korzyść majątkowa została zużyta lub utracona, przepadkowi podlega jej równowartość.

Komitetowi wyborczemu przysługuje prawo dobrowolnego wpłacenia, w terminie 14 dni od dnia doręczenia Komitetowi wyborczemu powyższej uchwały Państwowej Komisji Wyborczej, a w przypadku złożenia skargi na tę uchwałę do Sądu Najwyższego, w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia wydanego przez ten Sąd, na rachunek bankowy urzędu skarbowego właściwego dla siedziby Komitetu, równowartości środków w kwocie 10 000,00 zł. Potwierdzenie wpłacenia równowartości tych środków Komitet zobowiązany jest przedstawić Państwowej Komisji

Wyborczej. W przypadku niewykonania wskazanych czynności, podjęte zostaną działania wskazane w art. 149 § 6 Kodeksu wyborczego.

Państwowa Komisja Wyborcza, po ustaleniu powyższego na podstawie sprawozdania finansowego Komitetu, załączonych do niego dokumentów, opinii i raportu biegłego rewidenta oraz wyjaśnień pełnomocnika finansowego Komitetu, postanowiła jak w sentencji.

Od niniejszego postanowienia pełnomocnikowi finansowemu Komitetu Wyborczego Partia Razem przysługuje prawo wniesienia skargi do Sądu Najwyższego, w terminie 14 dni od dnia doręczenia tego postanowienia.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej: *Wojciech Hermeliński*

Zastępcy Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej: *Wiesław Kozielowicz,*
Sylwester Marciniak

Członkowie Państwowej Komisji Wyborczej: *Zbigniew Cieślak,*
Arkadiusz Despot-Mładanowicz, Wojciech Kręcisz, Janusz Niemcewicz